

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
ליום 30 בספטמבר 2017

Q3

תוכן העניינים

213	5. חמשל תאגידי
213	5.1. הביקורת הפנימית
213	5.2. עניינים אחרים
214	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
214	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
231	6.2. דירוג הבנק
231	6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית
232	7. נספחים
232	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים
235	7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

רשימת הטבלאות

214	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
218	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
219	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
221	טבלה 6-4: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
222	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
223	טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
225	טבלה 6-7: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
228	טבלה 6-8: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של קבוצת ישראלכרט
230	טבלה 6-9: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
231	טבלה 6-10: דירוג
232	טבלה 7-1: הרכב הרווח המימוני, נטו, בחלוקה לרבעונים
232	טבלה 7-2: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
233	טבלה 7-3: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
234	טבלה 7-4: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
234	טבלה 7-5: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
235	טבלה 7-6: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי **5.1 הביקורת הפנימית**

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2016. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

5.2 עניינים אחרים

בהמשך למתואר בפרק "עניינים אחרים" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016 (בעמ' 288-289 לדוח):
ביום 1 ביוני 2017 החלה הגבי יעל אלמוג לכהן כחברת הנהלת הבנק, משנה למנכ"ל, הממונה על חטיבת מחזיקי עניין.
ביום 1 באפריל 2017 החל מר אסף אזולאי לכהן כמנהל מטה שיווק ופרסום בבנק.
ביום 4 באפריל 2017 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של הבנק. האסיפה קיימה דיון בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2015 ובדוח הדירקטוריון על מצב ענייני הבנק ליום 31 בדצמבר 2015; אישרה את מינוים מחדש של זיו האפט (BDO), רואי חשבון וסומך-חייקין (KPMG), רואי חשבון, לרואי החשבון המבוקרים של הבנק; אישרה את הארכת כהונתו של מר עודד ערן כדירקטור בבנק ל-3 שנים עד 31 בדצמבר 2019; ואישרה את תנאי כהונתו והעסקתו של מר עודד ערן כיושב ראש דירקטוריון הבנק.
בהמשך לאמור בתקנה 22 (סעיף קטן ג', עמ' 347) לדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016 בדבר פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה, באישור ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1 וב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000) ודירקטוריון הבנק, חודשה החל מיום 1 ביוני 2017 לתקופה של שנה פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של הבנק וחברות בנות ("קבוצת הבנק") בפרמיה שנתית של כ-1.53 מיליון דולר. הפוליסה מבטחת את אחריות הדירקטורים ונושאי המשרה בקבוצת הבנק וחבויות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכוללת גם כיסוי בגין תביעות ניירות-ערך. גבולות האחריות בפוליסה הם בסך 350 מיליון דולר לתביעה ובמצטבר לתקופת הביטוח.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

6.1 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

שייך הלקוח למגזרי הפעילות מבוסס על שייך הלקוח בפועל ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. לפרטים בדבר הקריטריונים השונים לסיווג ולכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח										
2,315	17	313	68	138	350	235	140	374	680	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,325	(24)	46	497	41	123	105	16	136	385	עמלות והכנסות אחרות
3,640	(7)	359	565	179	473	340	156	510	1,065	סך ההכנסות
25	-	-	33	11	(277)	23	4	119	112	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,607	149	106	410	427	169	129	62	282	873	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,008	(156)	253	122	(259)	581	188	90	109	80	רווח (הפסד) לפני מסים
561	16	95	33	18	221	71	34	41	32	הפרשה למסים על הרווח
447	(172)	158	89	(277)	360	117	56	68	48	רווח (הפסד) לאחר מסים
5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
17	-	1	-	16	-	-	-	-	-	הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
469	(172)	164	89	(261)	360	117	56	68	48	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
275,505	-	808	19,883	13,278	65,517	33,853	72,483	29,169	40,514	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
342,747	-	48,527	-	23,419	36,683	24,076	-	36,779	173,263	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים*	עסקים קטנים*	הלוואות לדיוור	
במיליוני ש"ח										
2,196	8	316	57	153	367	215	111	344	625	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,386	(14)	37	493	77	140	104	17	145	387	עמלות והכנסות אחרות
3,582	(6)	353	550	230	507	319	128	489	1,012	סך ההכנסות
(118)	-	2	27	(10)	(364)	55	(1)	92	81	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,445	201	136	403	207	159	136	53	260	890	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,255	(207)	215	120	33	712	128	76	137	41	רווח (הפסד) לפני מסים
561	23	89	32	12	264	46	28	51	16	הפרשה למסים על הרווח
694	(230)	126	88	21	448	82	48	86	25	רווח (הפסד) לאחר מסים
1	(1)	2	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים
4	1	5	(1)	(1)	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
699	(230)	133	87	20	448	82	48	86	25	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
277,539	-	1,822	19,538	15,905	72,611	32,405	68,233	28,115	38,910	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
326,244	-	33,471	-	31,631	36,537	21,284	-	35,602	167,719	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש בעקבות החלטת הנהלה על העברת לקוחות בעלי סממנים עסקיים ממגזר לקוחות פרטיים למגזר עסקים קטנים.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח										
6,939	61	1,019	196	421	1,071	688	395	1,089	1,999	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,989	(57)	112	1,452	200	392	310	47	408	1,125	עמלות והכנסות אחרות
10,928	4	1,131	1,648	621	1,463	998	442	1,497	3,124	סך ההכנסות
299	-	-	86	14	(548)	48	(1)	334	366	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,009	79	339	1,196	805	529	408	173	820	2,660	הוצאות תפעוליות ואחרות
3,620	(75)	792	366	(198)	1,482	542	270	343	98	רווח (הפסד) לפני מסים
1,607	50	333	96	46	586	214	107	136	39	הפרשה למסים על הרווח
2,013	(125)	459	270	(244)	896	328	163	207	59	רווח (הפסד) לאחר מסים
13	-	13	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
22	(1)	10	(3)	16	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,048	(126)	482	267	(228)	896	328	163	207	59	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
275,505	-	808	19,883	13,278	65,517	33,853	72,483	29,169	40,514	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
342,747	-	48,527	-	23,419	36,683	24,076	-	36,779	173,263	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים*	לקוחות פרטיים*	
במיליוני ש"ח										
6,991	24	1,212	165	523	1,261	629	304	1,004	1,869	סך-הכל רווח מימוני, נטו
4,041	(59)	111	1,394	250	442	295	49	415	1,144	עמלות והכנסות אחרות
11,032	(35)	1,323	1,559	773	1,703	924	353	1,419	3,013	סך ההכנסות
(200)	-	-	60	4	(823)	73	(1)	233	254	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,889	217	350	1,168	640	474	386	157	783	2,714	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,343	(252)	973	331	129	2,052	465	197	403	45	רווח (הפסד) לפני מסים
1,863	38	414	100	52	817	185	78	161	18	הפרשה למסים על הרווח
2,480	(290)	559	231	77	1,235	280	119	242	27	רווח (הפסד) לאחר מסים
8	3	5	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
2	1	7	(3)	(3)	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,490	(286)	571	228	74	1,235	280	119	242	27	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
277,539	-	1,822	19,538	15,905	72,611	32,405	68,233	28,115	38,910	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
326,244	-	33,471	-	31,631	36,537	21,284	-	35,602	167,719	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש בעקבות החלטת הנהלה על העברת לקוחות בעלי סממנים עסקיים ממגזר לקוחות פרטיים למגזר עסקים קטנים.

6.1.1 מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותוכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות וטלפונים יזומים ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה.

השירותים ללקוחות המגזר מוענקים באמצעות 231 סניפים ביניהם סניפים מסורתיים וסניפים דיגיטליים מתקדמים ובאמצעות ערוצים ישירים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון" ובאפליקציות בסמארטפונים.

החל מהרבעון השני של שנת 2017 ובהתאם להחלטת הנהלה לפיה ייושם מודל השירות העסקי החדש בפריסה מדורגת בחטיבה הקמעונאית, בוצע מהלך של מעבר לקוחות בעלי סממנים עסקיים מהבנקאות הפרטית והאישית בסניף (מגזר לקוחות פרטיים) למחלקה העסקית (מגזר עסקים קטנים).

המהלך בוצע עד כה ב-80 סניפים וצפוי להימשך גם בהמשך השנה, כאשר עד סוף שנת 2018 צפוי המהלך להסתיים.

מספרי ההשוואה לשנת 2016 ולתקופה המקבילה אשתקד סווגו מחדש על מנת לשקף את השינויים בין התקופות בצורה נאותה.

התפתחויות עיקריות במגזר

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ביום 24 באוגוסט 2017 פורסם ברשומות התיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), השינויים צפויים להיכנס לתוקף ביום 1 לנובמבר 2017. במסגרת התיקון הבנק נדרש לקבוע מחיר נמוך יותר בעד שירות הניתן באמצעות ערוץ ישיר מסכום העמלה שנגבית בעד אותו שירות באמצעות פקיד (בדומה למנגנון הקיים בפעולות עו"ש על-ידי פקיד וערוץ ישיר) כמו-כן, הבנק נדרש להוסיף בתעריפון הבנק נספח המכיל את מחירי השירותים בערוצים ישירים.

יזמות רגולטוריות

למידע בדבר יזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר, לרבות מידע על החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

במרץ 2016 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק חדלות פירעון ומאז מתקיימים לגבי החוק ונוסח סעיפיו דיונים בוועדת חוקה, חוק של הכנסת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית דוחות הכספיים.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

מוצרים ושירותים

הבנק ממשיך ומפתח מוצרים ושירותי ערך ללקוחותיו: אפליקציית bit מרחיבה את מגוון האפשרויות למשתמשים ומאפשרת גם לאסוף כסף מקבוצה למגוון מטרות וצרכים משותפים.

האפשרות החדשה, המצטרפת ליכולת לבקש כסף מאיש קשר יחיד שהושקה אף היא ברבעון השלישי, מספקת מענה לאיסוף כסף מקבוצת אנשים – וזאת מבלי להתחשב בבנק בו מתנהל חשבונם או בכרטיס האשראי שהם מחזיקים.

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	*2016	2017	*2016	
במיליוני ש"ח				
1,850	1,990	621	677	סך הכנסות ריבית, נטו
19	9	4	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,869	1,999	625	680	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,144	1,125	387	385	עמלות והכנסות אחרות
3,013	3,124	1,012	1,065	סך ההכנסות
254	366	81	112	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,714	2,660	890	873	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
45	98	41	80	רווח לפני מסים
18	39	16	32	הפרשה למסים על הרווח
27	59	25	48	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
38,910	40,514	38,910	40,514	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
167,719	173,263	167,719	173,263	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

* סווג מחדש בעקבות החלטת הנהלה על העברת לקוחות בעלי סממנים עסקיים ממגזר לקוחות פרטיים למגזר עסקים קטנים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-59 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו ומירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות. הגידול קוזז בחלקו עקב עלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-1,999 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,869 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול אשר נבע מעלייה ביתרות האשראי והפיקדונות וכן מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-1,125 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,144 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-366 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-254 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין מחיקות חוב אוטומטיות, וכן מעלייה בהפרשה הפרטנית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-2,660 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,714 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-40.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-39.5 ליום 31 בדצמבר 2016 (38.1 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2015; 34.9 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2014; 31.0 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2013).

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכמו בכ-173.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-170.5 ליום 31 בדצמבר 2016 (160.2 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2015; 145.6 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2014; 140.7 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2013).

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה [בפרק "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל](#)). המגזר מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי. השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה והצמחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

מוצרים ושירותים

במהלך חודש מאי 2017 הושקה אפליקציית פועלים לעסקים 2 שהינה אפליקציה חדשה ללקוחות העסקיים, המאפשרת לנהל את חשבונם העסקי מהנייד ולבצע פעולות בלחיצת כפתור. האפליקציה ממשיכה להתחדש עם מגוון שירותים שמאפשרים ללקוחות העסקיים לנהל את חשבונם מכל מקום ובכל זמן - אשראי ברגע, העברה במקביל, הזמנת פנקסי שיקים פרטיים ועוד.

אתר עסקי חדש

בסוף רבעון שלישי החל פייולט לאתר עסקי חדש הכולל עיצוב חדשני ומתקדם ומגוון שירותים חדשים שישפרו את החוויה הדיגיטלית ללקוחותינו העסקיים.

התפתחויות עיקריות במגזר

שיווק והפצה

כחלק מתמיכת הבנק במגזר העסקים הקטנים, התקיים בחודש מאי 2017 "יום העסקים הקטנים 5" במסגרתו נקראו כל תושבי מדינת ישראל לרכוש בעסקים הקטנים ולסייע לצמיחת המשק. המהלך נעשה בשיתוף עם גופים ציבוריים שונים כגון השלטון המקומי, ראשי ערים ועוד. לכבוד יום העסקים הושקה הלוואה ייחודית ובתנאים מצוינים לעסקים קטנים. בנוסף, הגדיל הבנק את ההקצאה ב"קרן פועלים לעסקים", לצד הרחבת האוכלוסייה הזכאית.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה [מגזר "לקוחות פרטיים" לעיל](#).

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	*2016	2017	*2016	
במיליוני ש"ח				
1,004	1,089	344	374	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,004	1,089	344	374	סך-הכל רווח מימוני, נטו
415	408	145	136	עמלות והכנסות אחרות
1,419	1,497	489	510	סך ההכנסות
233	334	92	119	הוצאות בגין הפסדי אשראי
783	820	260	282	הוצאות תפעוליות ואחרות
403	343	137	109	רווח לפני מסים
161	136	51	41	הפרשה למסים על הרווח
242	207	86	68	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
28,115	29,169	28,115	29,169	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
35,602	36,779	35,602	36,779	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

* סווג מחדש בעקבות החלטת הנהלה על העברת לקוחות בעלי סממנים עסקיים ממגזר לקוחות פרטיים למגזר עסקים קטנים. למידע נוסף ראה [סעיף 6.1.1 לעיל](#).

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017, הסתכם ב-207 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-242 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי שקוזה בחלקה מגידול ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-1,089 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,004 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות כתוצאה מעלייה בהיקף הפעילות וכן מעלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי. העמלות וההכנסות האחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-408 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-415 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-334 מיליון ש"ח בהשוואה ל-233 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין מחיקות אוטומטיות וכן מעלייה בהפרשה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-820 מיליון ש"ח בהשוואה ל-783 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-29.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-28.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 (26.3 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2015; 23.6 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2014; 20.8 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2013). פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכמו בכ-36.8 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2016 (33.3 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2015; 30.5 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2014; 28.2 מיליארד ש"ח ליום 31.12.2013).

6.1.3. מגזר הלוואות לדיר

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיר ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תוכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

התפתחויות עיקריות במגזר

תחרות

בהתאם לדוחות בנק ישראל, חלקו של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בביצועים השוטפים (כולל קבוצות רכישה) מתוך כלל המערכת הבנקאית עמד על שיעור של 25.2%.

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום הלוואות לדיר קיימת רגולציה יעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- ביום 12 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון לנהל בנקאי תקין 451 "נהלים למתן הלוואות לדיר". הפיקוח על הבנקים החליט להאריך את התקופה של תוקף האישור העקרוני להלוואה לדיר מ-12 ימים ל-24 ימים.
- ביום 13 בספטמבר 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת נוהל בנקאי תקין A329 בנושא: יועצי משכנתאות. בהתאם להוראה, הבנק יעבוד מול כל יועץ חיצוני שהלקוח בחר בכפוף לקבלת הרשאה מהלקוח, הבנק לא יסרב לעבוד מול יועץ חיצוני אלא רק במקרים בהם מצוי בידי הבנק מידע המעלה חשש סביר לפגיעה בלקוח או בבנק לרבות ביצוע הונאה או פעילות לא תקינה על-ידי היועץ. הבנק מחויב לנהוג על-פי כל הוראות ניהול בנקאי תקין לרבות שמירה על פרטיות הלקוח וכגילוי נאות ללקוח. הדירקטוריון יחליט ויקבע את מדיניות הבנק בנושא פעילותו מול נציגי הלקוח ויודא כי ההנהלה מעגנת בנהלים את המדיניות ואוכפת אותם. תוקף ההוראה החל מיום 31 באוקטובר 2017.

וכן הוגשו הצעות חוק בעניין הלוואות לדיר:

- ברבעון הראשון של שנת 2017 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק שוויון לאנשים עם מגבלות (תיקון מס' 17 - הלוואה לדיר לאדם עם מגבלות) התשע"ז-2017 לפיה הבנק לא יהיה רשאי לסרב לתת הלוואה לדיר בשל העדר ביטוח חיים לאדם עם מגבלות.
- אושרה בקריאה טרומית הצעת חוק פרטית, חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - דחיית פירעון הלוואה לדיר) התשע"ז-2016 לפיה לווה יוכל לדחות פירעון חודשי של הלוואה לדיר באופן מלא או חלקי, למשך תקופה של שלושה חודשים ולא יותר משנה במצטבר. בתקופת הדחייה לא תחול ריבית פיגורים. הצעת חוק זו מצטרפת להצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - דחיית מועד פירעון של הלוואה לדיר ללקוח מובטל) לגבי דחיית מועד פירעון ללקוח מובטל, שעקרונותיה דומים.
- הוגשה הצעת חוק פרטית "הצעת חוק האזרחים הוותיקים" (תיקון - סיוע במשכנתא לאזרחים ותיקים) התשע"ז-2017, לפיה משרד הבינוי והשיכון יעניק לאזרח ותיק שמתקיימים לגביו התנאים המתאימים, זכאות לסיוע חודשי בתשלום משכנתא, למשך תקופת תשלום המשכנתא.
- הוגשה הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - העברת מידע ומסירת מסמכים הקשורים להסכם הלוואה לדיר), התשע"ז-2017, לפיה הבנק יאפשר ללקוחות לקבל את דוחות המשכנתא גם באמצעות הדואר האלקטרוני או באמצעות החשבון האישי הדיגיטלי שלו באתר האינטרנט של הבנק, וזאת תוך יום עסקים בנקאי אחד ממועד פנייתו לבנק.
- הוגשה הצעת חוק פרטית חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - הפחתת יוקר תשלומי הלוואה לדיר) התשע"ז-2017, שמציעה לבטל את מגבלות בנק ישראל לגבי תמחיל הריביות המשתנות בהלוואה (שליש בריבית משתנה עד 5 שנים, שני שלישי בריבית משתנה כלשהי) כך שהמגבלות לגבי תמחיל הריביות המשתנות ייקבעו על-ידי המפקחת רק עד שליש מסכום הלוואה ולא על כל סכום הלוואה.

מחשול תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

- פורסמה טיוטה להוראת נוהל בנקאי תקין 329 לפיה במקרה של מתן אשראי לחברי קיבוץ, אחוז המימון יוגבל לפי סיווג הבנק את הנכס ככזה שקיימת מניעה לממשו.
- ביום 19 ביוני 2017 אישרה ועדת הכנסת בקריאה טרומית את הצעת החוק לביטול עמלת פירעון מוקדם והגדלת התחרות. הצעת חוק זו באה לקבוע כי לא תשולם עמלה בגין ההפסד הכלכלי בעת פירעון מוקדם של הלוואות לדיור לבעלי דירה ראשונה, לרבות משפרי דיור וממחזרי משכנתא בעלי דירה יחידה אלא רק בשנה הראשונה בלבד מיום נטילת הלוואה או מחזור המשכנתא, כדי למנוע תנודתיות גבוהה מדי במעבר בין המסלולים.

טבלה 4-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
304	395	111	140	סך הכנסות ריבית, נטו
49	47	17	16	עמלות והכנסות אחרות
353	442	128	156	סך ההכנסות
(1)	(1)	(1)	4	הכנסות בגין הפסדי אשראי
157	173	53	62	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
197	270	76	90	רווח לפני מסים
78	107	28	34	הפרשה למסים על הרווח
119	163	48	56	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
68,233	72,483	68,233	72,483	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור הסתכם ב-163 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017, בהשוואה ל-119 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-395 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-304 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי ומעלייה במרווחים הפיננסיים. העמלות וההכנסות האחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-47 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-49 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-173 מיליון ש"ח בהשוואה ל-157 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר כתוצאה מהשפעת תוכנית ההתייעלות ומעלייה בהוצאות פיתוח מערכות. האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-72.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-68.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [סעיף 3.2.9 בפרק סקירת הסיכונים](#), בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.4 מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים, הפרוסים ברחבי המדינה, וסניפים עסקיים המעניקים שירותים תפעוליים לחשבונותיהם של לקוחות המגזר. כחלק מהמהלך האסטרטגי של הבנק להעמיק את פעילותו בקרב לקוחות מסחריים אשר נמצאים בשלבי צמיחה ולהרחיב את מעטפת השירותים המוצעת ללקוחות אלה, האגף לבנקאות מסחרית החל במחצית השנייה של שנת 2017 ביישום שינוי מבני ושינוי תפיסת הפעלה. במסגרת השינוי יוקמו מספר מרכזי עסקים חדשים והפעילות התפעולית מהסניפים העסקיים תרוכז במספר מרכזי שירות ארציים. מהלך זה יתמוך בצמיחה של המגזר המסחרי ובשיפור השירות ללקוחות.

התפתחויות עיקריות במגזר

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: בנייה ונדל"ן, תעשייה, ומסחר ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כשבנוסף מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא.

ברבעון השלישי של שנת 2017 נמשכה המגמה החיובית במשק, אם כי קצב הצמיחה האט מעט יחסית לשנה שעברה. לקוחות המגזר צפויים להיות מושפעים מהמשך הצמיחה במשק, ובעיקר ממצבם הטוב של משקי הבית, הגידול הניכר בתיירות הנכנסת והשיפור המתון ביצוא ובהשקעות. בשוק הדיור ניכרת התמתנות בהיקף הפעילות שבאה לידי ביטוי בירידה במכירת דירות חדשות ובהתחלות הבניה. מחירי הדירות מוסיפים לעלות, אם כי בקצב מתון יותר. עיקר הגידול במגזר זה, מקורו בענף הבניה והנדל"ן ובענף המסחר. העמקת הפעילות עם לקוחות אלה מהווה חלק מהאסטרטגיה של הבנק לגידול במגזר זה.

יזמות רגולטוריות

במרץ 2016 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק חדלות פירעון ומאז מתקיימים לגבי החוק ונוסח סעיפיו דיונים בוועדת חוקה, חוק של הכנסת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית דוחות הכספיים.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
621	683	212	233	סך הכנסות ריבית, נטו
8	5	3	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
629	688	215	235	סך-הכל רווח מימוני, נטו
295	310	104	105	עמלות והכנסות אחרות
924	998	319	340	סך ההכנסות
73	48	55	23	הוצאות בגין הפסדי אשראי
386	408	136	129	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
465	542	128	188	רווח לפני מסים
185	214	46	71	הפרשה למסים על הרווח
280	328	82	117	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
32,405	33,853	32,405	33,853	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
21,284	24,076	21,284	24,076	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-328 מיליון ש"ח בהשוואה ל-280 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השיפור ברווחיות נבע מגידול ברווח המימוני, נטו, וכן מעלייה בעמלות והכנסות אחרות. עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות קיזזו שינויים אלה.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-688 מיליון ש"ח בהשוואה ל-629 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי וכן מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-310 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-295 מיליון ש"ח בבתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מעמלות מעסקי מימון.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכמו ב-48 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של 73 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהפרשה שנרשמה על בסיס פרטני שקוזה בחלקה על-ידי עלייה בהפרשה על בסיס קבוצתי בעיקר בגין חובות בעייתיים. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-408 מיליון ש"ח בהשוואה ל-386 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות הביטוח בשל רכישת ביטוח ערבויות חוק מכר, החל מהרבעון השלישי של שנת 2016.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-33.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-32.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכמו בכ-24.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-23.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות שלושה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן.
- תקשורת, מסחר ומלונאות.
- תשתיות ואנרגיה.

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי. כמו-כן קיימת יחידה העוסקת בממשק הדיגיטלי של הלקוחות העסקיים עם הבנק.

התפתחויות עיקריות במגזר

תחרות

התחרות בתחום זה גבוהה ומתבטאת בשירות, במחירים, בתנאים להעמדת המימון ובמהירות התגובה. קבוצת הבנק מתמודדת בתחום זה בעיקר מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים שיש להם נציגויות בישראל. עבור חלק מלקוחות המגזר קיימים בשוק תחליפים לאשראי הבנקאי כגון הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאים. שנת 2016 התאפיינה בממצע הנפקות גבוה וגידול בהלוואות הניתנות על-ידי הגופים המוסדיים. מגמה זו נמשכה גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017.

יזמות רגולטוריות

במרץ 2016 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק חדלות פירעון ומאז מתקיימים לגבי החוק ונוסח סעיפיו דיונים בוועדת חוקה, חוק של הכנסת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית דוחות הכספיים.

ברבעון השלישי של שנת 2017 פורסמה טיוטת הוראה נב"ת חדשה "ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות-ערך". הוראה זו קובעת דרישות לניהול הסיכון, תוך שימת דגש על פעילות מול לקוחות העוסקים בפעילות ספקולטיבית. במסגרת טיוטת ההוראה נקבעו ההגדרות הרלוונטיות, עקרונות לניהול הסיכון ודרישות ביטחונות. הוראה זו צפויה להכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2018.

טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
1,101	1,019	361	336	סך הכנסות ריבית, נטו
160	52	6	14	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,261	1,071	367	350	סך-הכל רווח מימוני, נטו
442	392	140	123	עמלות והכנסות אחרות
1,703	1,463	507	473	סך ההכנסות
(823)	(548)	(364)	(277)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
474	529	159	169	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,052	1,482	712	581	רווח לפני מסים
817	586	264	221	הפרשה למסים על הרווח
1,235	896	448	360	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
72,611	65,517	72,611	65,517	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
36,537	36,683	36,537	36,683	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-896 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,235 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר כתוצאה מירידה ברווח המימוני, נטו ומירידה בהכנסות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-1,071 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,261 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מרישום רווח ממכירת הלוואות בסך 112 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 ונבע ברובו ממכירת חוב שסוג כפגום, וכן מירידה בהכנסות הריבית כתוצאה מירידת יתרות האשראי הממוצעות בין התקופות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-392 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-442 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות מעמלות טיפול באשראי כתוצאה מירידה ביתרות האשראי וכן מקיטון בעמלות מעסקי מימון.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-548 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 823 מיליון ש"ח שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות נבעה מרישום הכנסות בגין הפרשה קבוצתית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 כתוצאה מירידה ביתרות האשראי בתקופה זו. מנגד, ירידה בהפרשה שנרשמה על בסיס פרטני קיזזה בחלקה שינוי זה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-529 מיליון ש"ח בהשוואה ל-474 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות הביטוח בשל רכישת ביטוח ערבויות חוק מכו, החל מהרבעון השלישי של שנת 2016.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-65.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-68.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. להערכת הבנק, הקיטון ביתרות האשראי הינו כתוצאה מפירעונות שוטפים ותנאי האשראי העסקי במשק.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכמו בכ-36.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-39.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת בתחום העסקי ובתחום הבנקאות הפרטית. בנוסף, לבנק פעילות עסקית בתורכיה, במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון.

התפתחויות עיקריות במגזר

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

הבנק עורך מזה תקופה בחינה בנוגע לעדכון היערכות פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, על מנת להתאימה לשינויים שחלו בסביבה העסקית והרגולטורית.

כתוצאה מהבחינה הבנק החליט על מכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי ל-Safra National Bank of New York, על סגירת חברת הבנק Hapoalim Latin America S.A., באורוגוואי ונציגויות בנק הפועלים באמריקה הלטינית.

הבנק חתם ביום 1 בדצמבר 2016 על הסכם עם Safra National Bank of New York, למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי. ביום 15 במאי 2017 הושלמה עסקת המכירה והושלם מעבר הלקוחות ל-Safra National Bank (לפרטים נוספים ראה [ביאור 17א](#)). בתמצית הדוחות הכספיים, התמורה המועדכנת בגין המכירה, הידועה למועד הדוח, הינה כ-14 מיליון דולר ארצות-הברית והיא עשויה להשתנות בהתאם למספר הלקוחות המועברים, אשר ימשיכו להיות לקוחות של בנק ספרא בתום שישה חודשים מיום השלמת העסקה. כתוצאה מהמכירה, כלל הבנק בדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2017 הכנסה של כ-48 מיליון ש"ח.

סניף מיאמי הפסיק את פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית והמשך פעילותו יבחנו בעתיד. כמו-כן הנציגות בצרפת נסגרה ביום 30 בספטמבר 2017. ביום 27 בספטמבר 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת ניהול בנקאי תקין בנושא פיקוח על שלוחות חו"ל. ההוראה מביאה לידי ביטוי את עמדת הפיקוח כי תאגידים בנקאיים צריכים לרכז את פעילותם בשלוחות מרכזיות בלבד, במספר תחומי שיפוט מצומצם ובגודל שיאפשר לכל תאגיד בנקאי להקצות משאבים ניהוליים מתאימים, למקד את פעילותו ולהתמחות בניהול הסיכונים באותם תחומי שיפוט. במסגרת ההוראה הדירקטוריון נדרש לבחון באילו מדינות הוא מעוניין לפעול, אילו פעילויות יהיו מותרות לכל שלוחה ומהו הגודל המינימלי של שלוחה שיאפשר לה קיום משאבי ביקורת ובקרה נאותים. היכן שמתקיימת פעילות שאינה עולה בקנה אחד עם האסטרטגיה שתיקבע, התאגיד הבנקאי נדרש להכין תוכנית יציאה מאותה מדינה או שלוחה וליישמה בתקופה שלא תעלה על 3 שנים. ביום 18 בספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ בדרך של מכירת נכסיה או בדרך אחרת. ההחלטה התקבלה לנוכח מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, הפועל למזער את סיכוני הציות בקבוצת הבנק, כתוצאה מההחלטה על היציאה מהפעילות בשוויץ אישר דירקטוריון הבנק החלטה עקרונית גם לגבי הפסקת הפעילות בחברות בקבוצת Poalim Asset Management (להלן: "קבוצת PAM").

ביום 2 באוקטובר 2017 חתם הבנק על מזכר הבנות מחייב עם Bank J. Safra Sarasin AG and Banque J. Safra Sarasin (Luxembourg) S.A. (ביחד, "בנק ספרא") למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של בנק הפועלים שוויץ בסניפיו בשוויץ ובלוקסמבורג (לפרטים נוספים ראה [ביאור 17ב](#)). בתמצית הדוחות הכספיים וראה [פרק "חברות מוחזקות עיקריות" בדוח הדירקטוריון והנהלה](#).

פעילות בתחום העסקי - נפתחה נציגות בניו ג'רסי המתמקדת בפעילות עסקית, וכן הנציגות בטורונטו שינתה את מיקודה העסקי לקידום פעילות אשראי מסחרי.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

לפרטים בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים ולפרטים בדבר חקירת הבנק בקשר עם בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 110](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 7-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
422	366	135	120	סך הכנסות ריבית, נטו
101	55	18	18	הכנסות מימון שאינן מריבית
523	421	153	138	סך-הכל רווח מימוני, נטו
250	200	77	41	עמלות והכנסות אחרות
773	621	230	179	סך ההכנסות
4	14	(10)	11	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
640	805	207	427	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
129	(198)	33	(259)	רווח (הפסד) לפני מסים
52	46	12	18	הפרשה למסים על הרווח
				רווח (הפסד) נקי:
77	(244)	21	(277)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	16	(1)	16	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
74	(228)	20	(261)	המיוחס לבעלי מניות הבנק
15,905	13,278	15,905	13,278	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
31,631	23,419	31,631	23,419	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-228 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה. אשתקד, הקטיון נבע מהחלטה על הפסקת הפעילות של הפועלים שוויץ וקבוצת Poalim Asset Management, שבעקבותיה נרשמה הפרשה הכוללת בעיקר הוצאות פיצויים והתחייבויות בגין שכירות ארוכת טווח בסך של כ-110 מיליון ש"ח וכן מגידול בהפרשה בקשר עם הקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים. כתוצאה מהחלטה על צמצום הפעילות של הפועלים שוויץ מול לקוחות אמריקה הלטינית ורוסיה, חלה ירידה בהיקף האשראי, פיקדונות הציבור ונכסי הלקוחות, שתרמו לירידה בהכנסות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017. בנוסף, חלה ירידה בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק ונרשם הפסד מפעילות קבוצת בנק פוזיטיף. הירידה קוזה בחלקה על-ידי הכנסה חד פעמית בסך כ-48 מיליון ש"ח (כ-14 מיליון דולר) ממכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי. לפרטים נוספים בדבר צמצום הפעילות הפרטית הבינלאומית ראה [ביאור 17](#) בתמצית הדוחות הכספיים וראה [פרק "חברות מוחזקות עיקריות" בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

- להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:
- הרווח הנקי של פעילות ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-65 מיליוני ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של 60 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
 - ההפסד של בנק הפועלים שוויץ הסתכם בכ-242 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-23 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווחיות נבעה מהחלטה על הפסקת הפעילות של הפועלים שוויץ, כאמור לעיל ומגידול בהפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.
 - ההפסד של סניף מיאמי הסתכם בכ-2 מיליוני ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בהשוואה להפסד בסך של כ-15 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 נרשמה הכנסה חד פעמית בסך כ-48 מיליון ש"ח (כ-14 מיליון דולר) ממכירת תיק נכסי לקוחות של סניף זה. ההכנסה קוזה על-ידי עלויות המיוחסות לסגירת הפעילות הבנקאית בסניף.
 - ההפסד של קבוצת בנק פוזיטיף הסתכם בכ-38 מיליוני ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נבע מהמשך צמצום הפעילות של פוזיטיף שגרם לירידה בהכנסות המימון והעמלות וכן מגידול בהפרשות לתביעות משפטיות.

חמשל תאג'די, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-13.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-15.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-9.7 מיליארד ש"ח (כ-2.7 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-9.1 מיליארד ש"ח (כ-2.4 מיליארד דולר) בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2017 בבנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-1.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הקיטון מקורו בהחלטה על צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחו"ל, כאמור לעיל.
- האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2017 בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-0.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- האשראי לציבור בבנק פוזיטיף בתוריה הסתכם בכ-1.0 מיליארד ש"ח ליום 30 בספטמבר 2017 בהשוואה לכ-1.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון נובע מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לצמצם בהדרגה את תיק האשראי של בנק פוזיטיף.
- סך פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-23.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-5.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 בבנק הפועלים שוויון הסתכמה בכ-6.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-11.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון מקורו בהחלטה על צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחו"ל, כאמור לעיל.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 מסוג Brokered CD's בסניף ניו-יורק הסתכמו בכ-8.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-6.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב הסתכמו בכ-2.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

6.1.7. קבוצת ישראל

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראל". פעילות הליבה של קבוצת ישראל היא הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

התפתחויות עיקריות במגזר

הנפקת כרטיסי אשראי

מספר הכרטיסים ליום 30 בספטמבר 2017 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראל היו 5.0 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-4.9 מיליון כרטיסים ביום 31 בדצמבר 2016. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראל ל-107.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-102.0 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שינויים רגולטוריים

בחדש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר הוראות שמטרתן להביא ליישום המלצות וצעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב. במסגרת ההוראות, בין היתר, קבע הפיקוח על הבנקים הוראות להפצת כרטיסי חיוב מידי ללקוחות הבנקים וכללים להתחשבות כספית מיידית בעסקות חיוב מידי ולאופן הצגת פירוט העסקות המבוצעות בכרטיס ולוחות הזמנים ליישום (בכללם: זיכוי בית העסק בעסקות המבוצעות בכרטיס חיוב מידי תוך 3 ימים ממועד שידור העסקה, החל מיום 1 באפריל 2016). בחדש אוגוסט 2015 פרסם ברשות צו (אשר תוקפו הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2018) בו הכריזה נגידת בנק ישראל על העמלה הצולבת לעסקות חיוב מידי כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע בשיעור של 0.3% מסכום העסקה, החל מיום 1 באפריל 2016. בחדש מרס 2017 פרסם בנק ישראל הודעה, לפיה בהמשך ליישום חוק שטרומ, פועל בנק ישראל לגיבוש עמדתו המקצועית באשר לגובה העמלה הצולבת בעסקות בכרטיסי חיוב לשנים הבאות (החל משנת 2019 ואילך). במסגרת זו, מבצע בנק ישראל תהליך בחינה מקצועית הכוללת איסוף נתונים ודיונים ושימועים עם הגורמים הנוגעים בדבר. למיטב ידיעת החברה, למועד חתימת הדוח טרם פורסמה עמדה כאמור. בחדש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה, אשר הוטמעה גם בנוהל בנקאי תקין מספר 470 ובהנחיות נוספות. בהוראה, ובהנחיות הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ובכללן תיקונים להוראה מספר 472 הנ"ל, קיימת התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן למערכת כרטיסי החיוב החדשה וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק. תחולת מנגנון הסטת האחריות נקבעה ליום 1 בינואר 2019.

בחדש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא סולקים וסליקת עסקות בכרטיסי חיוב, בהמשך להוראות חוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981. ההוראה מתייחסת לגופים פיננסיים שעיסוקם המרכזי הוא סליקת עסקות בכרטיסי חיוב, ומתווה את הכללים העיקריים לפעילות הסליקה. ההוראה מקלה חלק מהדרישות הרגולטוריות שהוטלו על חברות כרטיסי אשראי וסולקים, ובכללן זה מקלה בדרישות ההון. בנוסף, מאפשרת ההוראה לסולק להשכיר מסופים מותאמי טכנולוגיית EMV לבתי עסק בכפוף לתנאים שבהוראה. כן מתייחסת ההוראה להיבטים שונים שחלים על סולקים ושהופיעו קודם בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 ומפרטת את הוראות ניהול בנקאי תקין החלות על סולק. הוראה 470 הרחיבה את תחולת חלק מההגנות שמכיל חוק כרטיסי חיוב על מחזיקי כרטיסי אשראי גם על מחזיקי כרטיסי חיוב מידי.

מחשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

בחודש אוגוסט 2016 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים לפיו לראשונה נקבעה מסגרת המסדירה את שוק האשראי החוץ-בנקאי וחץ-מוסדי בישראל וכן הרחבה בכל הנוגע לענף נותני שירותי המטבע. העוסקים במתן אשראי, כהגדרתו בחוק, יהיו כפופים לדרישת רישיון, למעט פטור לגופים מסוימים על-פי חוק, ביניהם תאגידי עזר ומי שהינם "סולקים" לפי חוק הבנקאות רישוי. כמו-כן, עוסקים בענף נותני שירותי מטבע, בקבלת פיקדונות ובשירותים כגון הנפקת כרטיסים הנטענים מראש יהיו כפופים לדרישת רישיון למתן שירות בנכס פיננסי. ביחס למתן אשראי, נכנס החוק לתוקף ביום 1 ביוני 2017, וביחס לשירותים בנכס פיננסי ייכנס החוק לתוקף ביום 1 ביוני 2018. ביום 29 בדצמבר 2016, תוקן החוק, והוסדרו בו פעילות אגודות שיתופיות שיעסקו בשירותי פיקדון ואשראי וכן פעילות של הנפקת כרטיסי אשראי על-ידי מי שאינם תאגידיים, תאגידי עזר וגופים אחרים שיקבלו פטור לפי הוראות החוק. בנוסף, בחודש ינואר 2017 תוקן החוק, והתווסף אליו פרק המסדיר שירות להשוואת עלויות פיננסיות. בחודש אוגוסט 2017, פורסם תיקון נוסף לחוק, אשר ייכנס לתוקף ביום 1 בפברואר 2018, לפיו הפעלת מערכת לתיווך באשראי בין מלווים ללווים יחידים (מערכת P2P) כפופה לרישיון. ככלל, מי שהינו תאגידי בנקאי, תאגידי עזר או סולק אינם כפופים לחובת רישיון לצורך הפעלת מערכת לתיווך באשראי. יחד עם זאת, במסגרת התיקון לחוק, נאסר על בנקים ותאגידי עזר לעסוק בהפעלת מערכת לתיווך באשראי, לשלוט במפעיל מערכת כאמור ולהחזיק בו אמצעי שליטה, ואם היה מפעיל המערכת יחיד – להיות בעל השפעה בו, וזאת לתקופה של שלוש שנים מיום תחילת החוק. על אף האמור, בנק שקיבל רישיון בנק החל מיום תחילת החוק, וכן תאגידי עזר שערב יום תחילתו של חוק שטרם נשלט בידי בנק בעל היקף פעילות רחב, יוכלו להחזיק במהלך התקופה האמורה עד 20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה במפעיל מערכת לתיווך באשראי, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להקנות להם שליטה במפעיל המערכת.

בחודש יולי 2017 הודיע משרד האוצר לחברה כי ככל שהעמלות הנגבות על ידה מבתי העסק בעסקות המקומיות יופחתו במתווה מדורג, כך שעד לסוף חודש דצמבר 2017 העמלה המקסימאלית תעמוד על 2.95%; עד לסוף חודש דצמבר 2018 העמלה המקסימאלית תעמוד על 2.45%; עד לסוף חודש דצמבר 2019 העמלה המקסימאלית תעמוד על 2.10%; ובסוף חודש יוני 2020 תתייב העמלה המקסימאלית לבית עסק על 1.99%. לאור האמור לעיל לעת זו, אין שר האוצר רואה צורך להפעיל את סמכותו לפי סעיף 36(ג) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, או לתמוך בהצעות חוק שמשמעותם זהה להפעלת הסמכות כאמור, או שמתערבות באופן ישיר וספציפי בעמלת המותג מעבר למתווה האמור לעיל.

בחודש אוגוסט 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה להערות הציבור של כללי הבנקאות (כללי אירוח סולק), אשר כוללת, בין היתר, התייחסות לתנאי האירוח, הסכם האירוח, מחיר האירוח ומגבלות סליקת סולק מתארח.

בהמשך לאמור בסעיף 5.5.1 לדוח הדירקטוריון וההנהלה של הבנק לשנת 2016 ובביאור 36 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2016, בנוגע לחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ממשיכה הנהלת הבנק, בהנחיית הדירקטוריון להיערך לקראת ההפרדה של קבוצת ישראלכרט מהבנק כנדרש. למידע נוסף ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

בחודש אוגוסט 2017 קיבלה החברה פנייה מ-MasterCard International Incorporated (להלן: MC) ובה התייחסות לנושאים שונים בהם השוק הישראלי בכלל והחברה בפרט אינם עומדים בכללי הרגולציה של MC. עיקרי הנושאים שצינו הינם, להערכת החברה, חוצי שוק ואינם תלויים בחברה בלבד ודורשים התארגנות של שחקנים נוספים בענף. בעקבות הפנייה האמורה סוכמו בין החברה לנציגי MC תכולת הנושאים לטיפול מתוך הנושאים אשר נכללו בפנייה וכן לוחות הזמנים למימוש תוכנית הפעולה שגובשה. להערכת החברה, אין באמור סיכון מהותי על תוקף רישיון MC אך במקרה של אי עמידה בסיכומים שנקבעו כאמור עלולה החברה להיות חשופה לקנסות בסכומים משתנים לפי העניין, אשר בניסבות מסוימות עלולים להסתכם בסכומים מהותיים.

יוזמות רגולטוריות

למידע בדבר החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ולמידע בדבר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 8-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של קבוצת ישראלכרט

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
172	206	61	72	סך הכנסות ריבית, נטו
(7)	(10)	(4)	(4)	הכנסות מימון שאינן מריבית
165	196	57	68	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,394	1,452	493	497	עמלות והכנסות אחרות
1,559	1,648	550	565	סך ההכנסות
60	86	27	33	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,168	1,196	403	410	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
331	366	120	122	רווח לפני מסים
100	96	32	33	הפרשה למסים על הרווח
231	270	88	89	רווח לאחר מסים
-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
231	270	88	89	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	(3)	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
228	267	87	89	המיוחס לבעלי מניות הבנק
19,538	19,883	19,538	19,883	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של קבוצת ישראלכרט בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-267 מיליון ש"ח בהשוואה ל-228 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-196 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-165 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות בין התקופות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-1,452 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,394 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה במחזור העסקות בכרטיסי האשראי של קבוצת ישראלכרט בארץ שנשלטו על-ידי סולקים אחרים. וכן מגידול במחזורי הסליקה של עסקות שנעשו בבתי עסק הקשורים עם קבוצת ישראלכרט בהסכמי סליקה שנשחק על-ידי הירידה בשיעור העמלה הממוצעת לבתי עסק.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-86 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60 מיליון ש"ח שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה בהוצאות נבעה בעיקר מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות ומגידול במחיקות האוטומטיות לתקופה, המושפע מגידול בתיק האשראי.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-1,196 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,168 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות שיווק ופרסום כתוצאה מגידול בהוצאות בגין הטבות למחזיקי כרטיסי אשראי והתקשרויות עם מועדוני לקוחות.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-19.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע מעלייה במחזורי העסקות בכרטיסי אשראי בגין קניות.

6.1.8 מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה [פרק "סקירת הסיכונים"](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים (ראה להלן), ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נני"ה) בארץ ובחול ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-החוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-החוץ, הריביות ונגזרי OTC.
- פעילות מול לקוחות - מתן שירות ללקוחות הבנק לביצוע עסקות בניירות-ערך (ישראלים וזרים), במכשירים פיננסיים בש"ח, במטבע-חוץ ובריביות באמצעות חדרי העסקות, כמו גם תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים.

הבנק החליט להפסיק את פעילות מתן שירותי תפעול קופות-גמל וקרנות השתלמות לחברות המנהלות להן הוא מעמיד שירותי תפעול. הפסקת הפעילות לא תתבצע באופן מיידי אלא בתהליך שנערך מול כל הגורמים הרלוונטיים. במקביל, הבנק התקשר בחודש יוני 2017 עם מלם פנסיה וגמל בע"מ בהסכם למכירת רישיון שימוש בלתי מוגבל בזמן בתוכנות בהן הבנק משתמש לצורך שירותי התפעול. יישום ההסכם כפוף להתקיימות מספר תנאים.

שינויים רגולטוריים

מגזר הניהול הפיננסי הינו מגזר עתיר רגולציה המושפע תדיר על-ידי שינויים רגולטוריים מקומיים ושינויים רגולטוריים גלובליים. ניתן לציין את ההסכמות לרפורמה בשוק הנגזרים העולמי של מנהיגי ה-G20 אשר היישומים הבולטים שלהן הן רגולציית Dodd Frank בארצות-הברית ורגולציית EMIR באירופה. רגולציות אלה משפיעות על תהליכי העבודה בתחום נגזרי ה-OTC.

במסגרת זו, במהלך שנת 2016, הבנק החל להעביר לסליקה מרכזית, במסלוקה באירופה נגזרי ריבית OTC במטבע-חוץ.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 9-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2017	2016	2017	
במיליוני ש"ח				
683	710	264	208	סך הכנסות ריבית, נטו
529	309	52	105	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,212	1,019	316	313	סך-הכל רווח מימוני, נטו
111	112	37	46	עמלות והכנסות אחרות
1,323	1,131	353	359	סך ההכנסות
-	-	2	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
350	339	136	106	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
973	792	215	253	רווח לפני מסים
414	333	89	95	הפרשה למסים על הרווח
559	459	126	158	רווח לאחר מסים
5	13	2	5	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח נקי:				
564	472	128	163	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7	10	5	1	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
571	482	133	164	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,822	808	1,822	808	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
33,471	48,527	33,471	48,527	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר ניהול הפיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-482 מיליון ש"ח בהשוואה ל-571 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-1,019 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,212 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מרווח בסך 109 מיליון ש"ח שנרשם ברבעון השני של שנת 2016 הנובע ממכירת מניות ויזה אירופה. כמו-כן, חלה ירידה ברווחים מניירות-ערך ובהכנסות מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד, חלה עלייה עקב השפעת השינויים במדד בשל עלייה של 0.2% במדד המחירים לצרכן בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בה המדד לא עלה. העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-112 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-111 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 ב-339 מיליון ש"ח בהשוואה ל-350 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ-0.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכמו בכ-48.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפקדות של משקיעים מוסדיים גדולים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

6.1.9. אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת: (1) תוצאות חברות הבת פועלים סהר בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ, ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) הכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינן מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-126 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 286 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 נבע בעיקר מרישום הפרשה נמוכה יותר בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בהשוואה להפרשה שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד, וכן מקיטון בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. כמו-כן, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 רשם הבנק רווח ממכירת בניינים וציוד בסך 49 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלה ירידה בהכנסות בסך של 33 מיליון ש"ח כתוצאה מהפסקת מתן שירותי מחשב במהלך 2017 לחברת בת שאוחדה בעבר.

6.2. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובח"ל כלהלן:

טבלה 10-6: דירוג

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני				
מאי 2017	יציב	P-1	A1	Moody's
אוגוסט 2017	חיובי	A-1	A+	S&P
מאי 2017	יציב	F1	A+	Fitch Ratings
בנק הפועלים				
אוקטובר 2017	יציב	P-1	A2	Moody's
אוקטובר 2017	חיובי	A-2	A-	S&P
מאי 2017	יציב	F1	A	Fitch Ratings
דירוג מקומי (בישראל)				
מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע מקומי טווח קצר	מטבע מקומי טווח ארוך	סוכנות דירוג
אוקטובר 2017	יציב		AAA	S&P מעלות
דצמבר 2016	יציב	P-1	Aaa	מידרוג

6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד - הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית ענפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. ברבעון השלישי לשנת 2017 התמקדה פועלים בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה.

בחודש יולי 2017 פרסם הבנק באתר האינטרנט שלו את דוח האחריות החברתית לשנת 2016 בו כלול פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית.

המעורבות החברתית של קבוצת הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2017 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-28 מיליון ש"ח.

לפרטים נוספים אודות פועלים בקהילה ופעילות קבוצת הבנק בתחום המעורבות החברתית והתרומה לקהילה, ראה [סעיף 10.8 לחלק ממשל תאגידי ופרטים נוספים בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016](#).

7. נספחים

7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: הרכב הרווח המימוני, נטו, בחלוקה לרבעונים

2016				2017			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
2,168	2,802	2,767	2,463	2,518	3,013	2,539	הכנסות ריבית
(237)	(680)	(656)	(434)	(445)	(780)	(376)	הוצאות ריבית
1,931	2,122	2,111	2,029	2,073	2,233	2,163	הכנסות ריבית, נטו
278	464	85	325	182	136	152	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,209	2,586	2,196	2,354	2,255	2,369	2,315	סך הרווח המימוני, נטו

טבלה 7-2: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2016				2017			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
2,020	2,274	2,144	2,136	2,121	2,313	2,280	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
164	37	(3)	6	49	49	26	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(12)	151	43	147	65	32	39	רווח (הפסד) מהשקעות במניות ⁽²⁾
4	108	(10)	(9)	4	-	-	רווחים (הפסדים) בגין הלוואות שנמכרו ⁽³⁾
15	20	-	62	(13)	(37)	(25)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽⁴⁾
18	(4)	22	12	29	12	(5)	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"כ ⁽⁵⁾
2,209	2,586	2,196	2,354	2,255	2,369	2,315	רווח מדווח

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי. מזה בגין השפעות שינויים במדד: הוצאה של 67 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2017, הכנסה של 114 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2017, הוצאה של 24 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017, הוצאה של 35 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2016, הכנסה של 49 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2016.
- (2) ברבעון השני של שנת 2016 נכלל רווח בסך 109 מיליון ש"ח, הנובע מעסקת מיזוג ויזה אירופה עם ויזה העולמית.
- (3) הלוואות שנמכרו - ברבעון השני של שנת 2016 נרשם רווח הנובע ברובו ממכירת חוב שסווג כפגום. ברבעון השלישי של שנת 2016 נרשם הפסד הנובע בעיקר מעמלות בקשר עם מכירת הלוואות בסינדיקציה בסניף ניו-יורק.
- (4) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
- (5) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על השקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין השקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

מחשול תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 3-7: הוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2016				2017			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
240	155	188	451	170	202	176	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(258)	(261)	(381)	(248)	(251)	(258)	(408)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(18)	(106)	(193)	203	(81)	(56)	(232)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
64	(22)	75	266	188	223	257	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
46	(128)	(118)	469	107	167	25	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:							
(58)	(260)	(219)	325	(24)	-	(118)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(5)	(4)	4	-	(5)	-	(4)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
105	136	97	144	136	167	146	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
4	-	-	-	-	-	1	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
46	(128)	(118)	469	107	167	25	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור***:							
0.34%	0.22%	0.27%	0.65%	0.25%	0.29%	0.25%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.43%	0.19%	0.37%	1.03%	0.52%	0.62%	0.62%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
0.06%	(0.18%)	(0.17%)	0.67%	0.16%	0.24%	0.04%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.14%	0.14%	0.19%	0.31%	0.39%	0.36%	0.06%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
8.88%	9.58%	13.51%	20.74%	26.93%	25.83%	4.34%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחנו לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 4-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2016				2017			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
עמלות							
237	244	251	238	243	235	235	דמי ניהול חשבונות
221	205	203	208	203	183	189	פעילות בניירות-ערך
432	456	486	460	461	481	493	כרטיסי אשראי, נטו
95	54	70	57	80	49	53	טיפול באשראי
145	139	144	141	144	143	144	עמלות מעסקי מימון
177	179	195	179	171	163	170	עמלות אחרות
1,307	1,277	1,349	1,283	1,302	1,254	1,284	סך-הכל עמלות
29	42	37	52	45	63	41	הכנסות אחרות
1,336	1,319	1,386	1,335	1,347	1,317	1,325	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 5-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

2016				2017			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
הוצאות שכר							
1,114	1,083	1,007	1,166	1,138	1,104	1,095	שכר
109	126	135	43	112	97	104	מענקים ותגמול מבוסס מניית
1,223	1,209	1,142	1,209	1,250	1,201	1,199	סך-הכל שכר
369	394	377	390	361	374	361	אחזקה ופחת בניינים וציוד
610	639	926	1,002	606	610	1,047	אחרות*
2,202	2,242	2,445	2,601	2,217	2,185	2,607	סך-הכל

* כולל סך של 110 מיליון ש"ח בגין הפסקת הפעילות בבנק הפועלים שוויץ (בשכר סך של 33 מיליון ש"ח, בפחת סך של 11 מיליון ש"ח ובהוצאות אחרות סך של 66 מיליון ש"ח).

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.99%	2,397	244,095	3.47%	2,097	245,165
3.79%	191	20,455	4.72%	182	15,678
3.97%	⁽⁵⁾ 2,588	264,550	3.54%	⁽⁵⁾ 2,279	260,843
אשראי לממשלות:					
2.09%	13	2,504	2.44%	14	2,317
-	-	248	-	-	4
1.90%	13	2,752	2.43%	14	2,321
פיקדונות בבנקים:					
1.81%	22	4,886	2.48%	32	5,202
(0.93%)	(6)	2,563	-	-	758
0.86%	16	7,449	2.17%	32	5,960
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.09%	9	37,930	0.12%	13	45,166
0.48%	17	14,051	1.37%	43	12,630
0.20%	26	51,981	0.39%	56	57,796
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	388	-	-	629
-	-	388	-	-	629
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾ :					
0.74%	89	48,001	0.96%	128	53,639
1.38%	27	7,860	1.94%	26	5,386
0.83%	116	55,861	1.05%	154	59,025

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בסך של 390 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2016: 394 מיליוני ש"ח).

(5) עמלות בסך 167 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (30 בספטמבר 2016: 149 מיליוני ש"ח).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.40%	8	8,096	0.26%	4	6,238
-	-	38	-	-	80
0.39%	8	8,134	0.25%	4	6,318
נכסים אחרים:					
-	-	152	-	-	499
-	-	152	-	-	499
2.86%	2,767	391,267	2.61%	2,539	393,391
-	-	15,122	-	-	15,649
-	-	39,763	-	-	43,463
-	-	446,152	-	-	452,503
2.04%	229	45,215	2.94%	251	34,536

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בסך של 390 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2016: 394 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.47%	226	192,197	0.41%	205	198,842
					בישראל
0.12%	22	76,452	0.04%	8	83,099
					לפי דרישה
0.71%	204	115,745	0.68%	197	115,743
					זמן קצוב
0.76%	39	20,657	0.92%	46	20,060
					מחוץ לישראל
0.35%	7	8,097	0.35%	6	6,957
					לפי דרישה
1.02%	32	12,560	1.23%	40	13,103
					זמן קצוב
0.50%	265	212,854	0.46%	251	218,902
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
3.93%	3	310	25.69%	1	17
					בישראל
-	-	78	-	-	-
					מחוץ לישראל
3.13%	3	388	25.69%	1	17
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.81%	7	3,479	(0.27%)	(2)	2,955
					בישראל
1.15%	2	696	4.86%	4	335
					מחוץ לישראל
0.87%	9	4,175	0.24%	2	3,290
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	352	(0.70%)	(1)	572
					מחוץ לישראל
-	-	352	(0.70%)	(1)	572
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאג'די, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
4.30%	366	34,573	1.50%	108	29,035
בישראל					
3.63%	13	1,450	5.06%	14	1,127
מחוץ לישראל					
4.28%	379	36,023	1.63%	122	30,162
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
-	-	31	0.60%	1	665
בישראל					
-	-	12	-	-	2
מחוץ לישראל					
-	-	43	0.60%	1	667
סך-הכל					
1.04%	656	253,835	0.59%	376	253,610
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	117,595	-	-	125,052
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	14,514	-	-	14,863
זכאים בנין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	25,640	-	-	23,167
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	411,584	-	-	416,692
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	34,568	-	-	35,811
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	446,152	-	-	452,503
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.82%	-	-	2.02%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.26%	1,936	346,052	2.22%	1,975	358,855
בישראל					
1.56%	175	45,215	2.20%	188	34,536
מחוץ לישראל					
2.18%	2,111	391,267	2.22%	2,163	393,391
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות					
0.93%	54	23,245	1.15%	63	22,096
לפעילויות מחוץ לישראל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.62%	6,587	243,959	3.78%	6,831	241,861
3.67%	602	21,979	4.24%	524	16,574
3.62%	⁽⁵⁾ 7,189	265,938	3.81%	(5)7,355	258,435
אשראי לממשלות:					
2.14%	39	2,440	2.36%	41	2,325
(0.56%)	(1)	240	-	-	14
1.90%	38	2,680	2.34%	41	2,339
פיקדונות בבנקים:					
1.86%	59	4,244	2.02%	89	5,888
(0.82%)	(16)	2,601	(1.56%)	(11)	936
0.84%	43	6,845	1.53%	78	6,824
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10%	24	32,062	0.11%	33	41,796
0.48%	51	14,087	1.05%	106	13,518
0.22%	75	46,149	0.34%	139	55,314
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	332	-	-	401
-	-	332	-	-	401
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾ :					
0.82%	293	47,869	0.85%	356	55,581
1.46%	85	7,786	1.78%	81	6,074
0.91%	378	55,655	0.95%	437	61,655

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בסך של 298 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2016: 326 מיליוני ש"ח).

(5) עמלות בסך של 452 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (30 בספטמבר 2016: 320 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.23%	14	8,028	0.35%	20	7,542
	-	100	-	-	82
0.23%	14	8,128	0.35%	20	7,624
נכסים אחרים:					
-	-	148	-	-	511
-	-	148	-	-	511
2.68%	7,737	385,875	2.75%	8,070	393,103
-	-	14,634	-	-	15,047
-	-	39,233	-	-	41,233
-	-	439,742	-	-	449,383
2.06%	721	46,793	2.52%	700	37,198

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 בסך של 298 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2016: 326 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.40%	570	189,817	0.47%	692	196,282
					בישראל
0.12%	63	72,350	0.07%	44	82,789
					לפי דרישה
0.58%	507	117,467	0.76%	648	113,493
					לזמן קצוב
0.68%	109	21,293	0.96%	130	18,016
					מחוץ לישראל
0.33%	22	8,889	0.45%	24	7,177
					לפי דרישה
0.94%	87	12,404	1.31%	106	10,839
					לזמן קצוב
0.43%	679	211,110	0.51%	822	214,298
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
3.37%	8	318	3.11%	5	215
					בישראל
-	-	78	-	-	-
					מחוץ לישראל
2.70%	8	396	3.11%	5	215
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	150	-	-	-
					מחוץ לישראל
-	-	150	-	-	-
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.31%	8	3,411	-	-	3,041
					בישראל
2.28%	14	822	3.48%	11	423
					מחוץ לישראל
0.69%	22	4,233	0.42%	11	3,464
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
0.45%	1	294	(0.29%)	(1)	458
					מחוץ לישראל
0.45%	1	294	(0.29%)	(1)	458
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
3.19%	811	34,031	3.17%	718	30,325
בישראל					
4.03%	49	1,630	4.60%	41	1,195
מחוץ לישראל					
3.23%	860	35,661	3.22%	759	31,520
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
4.42%	3	91	1.10%	4	487
בישראל					
-	-	22	34.65%	1	4
מחוץ לישראל					
3.56%	3	113	1.36%	5	491
סך-הכל					
0.83%	1,573	251,957	0.85%	1,601	250,446
סך-ככל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	113,733	-	-	125,748
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	14,226	-	-	14,421
זכאים בנין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	26,080	-	-	23,627
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	405,996	-	-	414,242
סך-ככל ההתחייבויות					
-	-	33,746	-	-	35,141
סך-ככל האמצעים ההוניים					
-	-	439,742	-	-	449,383
סך-ככל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.85%	-	-	1.90%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.21%	5,616	339,082	2.24%	5,951	355,905
בישראל					
1.56%	548	46,793	1.86%	518	37,198
מחוץ לישראל					
2.14%	6,164	385,875	2.20%	6,469	393,103
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות					
0.95%	173	24,289	1.21%	182	20,096
לפעילויות מחוץ לישראל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לרבות מכשירים נגזרים.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.74%	1,793	264,833	2.79%	1,894	274,023
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.35%)	(136)	154,310	(0.32%)	(124)	154,164
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.39%	-	-	2.47%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
4.62%	556	48,946	1.34%	154	46,107
					סך נכסים נושאי ריבית
(4.03%)	(412)	41,456	(0.90%)	(84)	37,377
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.59%	-	-	0.44%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.36%	189	32,273	2.50%	240	38,725
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.62%)	(54)	34,824	(1.05%)	(105)	39,973
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.74%	-	-	1.45%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.97%	2,538	346,052	2.57%	2,288	358,855
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.05%)	(602)	230,590	(0.54%)	(313)	231,514
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.92%	-	-	2.03%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016			2017		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.79%	5,333	255,925	2.74%	5,559	271,367
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.35%)	(398)	151,566	(0.34%)	(392)	152,682
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.44%	-	-	2.40%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
2.97%	1,109	49,970	3.31%	1,146	46,409
					סך נכסים נושאי ריבית
(2.77%)	(855)	41,300	(2.70%)	(761)	37,719
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.20%	-	-	0.61%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.31%	574	33,187	2.33%	665	38,129
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.56%)	(147)	34,802	(0.89%)	(266)	39,949
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.75%	-	-	1.44%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.77%	7,016	339,082	2.77%	7,370	355,905
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.82%)	(1,400)	227,668	(0.82%)	(1,419)	230,350
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.95%	-	-	1.95%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

מחשול תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 בספטמבר 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
244	303	(59)	(300)	(309)	9
בישראל					
(78)	93	(171)	(9)	46	(55)
מחוץ לישראל					
166	396	(230)	(309)	(263)	(46)
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
110	21	89	50	30	20
בישראל					
57	93	(36)	31	53	(22)
מחוץ לישראל					
167	114	53	81	83	(2)
סך-הכל					
333	510	(177)	(228)	(180)	(48)
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
122	99	23	(21)	(28)	7
בישראל					
21	45	(24)	7	8	(1)
מחוץ לישראל					
143	144	(1)	(14)	(20)	6
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
(103)	(22)	(81)	(268)	(249)	(19)
בישראל					
(12)	11	(23)	2	7	(5)
מחוץ לישראל					
(115)	(11)	(104)	(266)	(242)	(24)
סך-הכל					
28	133	(105)	(280)	(262)	(18)
סך-כל הוצאות הריבית					
305	377	(72)	52	82	(30)
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרייך במועד קבוע מראש.

איגום

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות, המתבצע על-ידי רכישת מצרף של תזרימים צפויים, שקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות-ערך, הניתנים להנפקה.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל

באזל 2 / באזל 3 - תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רוברד 1 והון רוברד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רוברד 1

הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רוברד 1 והון רוברד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רוברד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככנס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter - מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

ניהול המשכיות עסקית

גישה כלל-ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לשמור על קיומו של הבנק כישות פיננסית פעילה ואיתנה, ויכולתו להמשיך ולספק שירות מיטבי ללקוחותיו גם בעיתות חירום ושיבושים תפעוליים משמעותיים.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שעת חירום

תקופת הפעלת מערך משק לשעת חירום בהתאם להחלטת הממשלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף או הכרזת המפקח על שעת חירום.

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

B2B

Business To Business - פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

B2C

Business To Consumer - פעילות עסקית אשר בה מוכרים מוצרים או מספקים שירותים לצרכן הסופי.

B.O.T

Build Operate Transfer - הסדר מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרויקט לממשלה.

CVA

Credit Valuation Adjustment - חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Dodd-Frank

Dodd-Frank Act - תקנות פדרליות בארצות-הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.

EMIR

European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי אשר אומצה בשנת 2012 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות בשווקי הנגזרים באיחוד האירופי, ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation - התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

GRI

Global Reporting Initiative - תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country - ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market

פעילות מסחרית המבוצעת עם עסקים בינוניים, לרוב בארצות-הברית.

MTM

Mark to Market - שערך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan - אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk - מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

VOLCKER

Volcker Rule - חוק וולקר הוא דבר חקיקה אמריקאי החל על תאגידים בנקאיים מסוימים וכולל איסורים והגבלות הנוגעים לפעילות מסחר נוסטרו (proprietary trading) ולפעילות השקעה ו/או מתן חסות בקרנות מכוסות (covered funds) כהגדרתן בחוק וולקר.

א

איגון 246,141,137,135,101,29

אשראי לציבור 57,48,47,46,45,44,43,42,41,40,39,21,18,12,8
 ,164,162,158,154,150,146,117,116,115,114,113,100,96,92,87
 ,178,177,176,175,174,173,172,171,170,169,168,167,166,165
 ,192,191,190,189,188,187,186,185,184,183,182,181,180,179
 ,225,223,222,221,219,218,217,216,215,214,196,195,194,193
 246,245,239,235,233,230,228

ג

גידור ,140,139,138,137,136,106,105,104,103,101,100,91,61,20
 141

ד

דיבינדק 206,205,204,124,101,97,95,94,93,36,26,25,12,8

ה

הון מניות 95,94,93,28

הלבנת הון 76

הלוואות לרדור ,61,48,47,46,45,44,43,38,32,31,30,29,22,21,8
 ,164,162,160,158,156,154,152,150,148,146,144,115,114,113,62
 ,211,193,189,188,176,175,174,173,172,171,168,167,166,165
 221,220,217,216,215,214
הליכים משפטיים 134,78,76,7
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 179,178,177
הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 233,18

ו

ועדת שטרומ 207,79

ז

זכויות עובדים 123,122,121,120,119,96,87

ח

חובות פגומים ,146,115,114,113,99,57,54,53,52,42,40,39,12,11
 ,183,182,181,180,179,178,177,175,174,173,162,158,154,150
 239,235,193,187,186,185,184

ח

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה ,167,166,165,164,87,37,36,24
 217,215,214,211,168
מגזרי פעילות פיקוחיים ,152,150,148,146,144,87,32,31,30,8,7
 162,160,158,156,154
מדינות זרות 23
מדיניות חשבונאית 98
מימון ממונף 64,63,8
מינוף 131,130,129,128,127,126,125,124,87,29,11,8
מסגרות אשראי 189,22

נ

נגזרים ,68,66,64,58,57,51,48,47,46,45,44,43,34,25,22,17,16,8
 ,142,141,140,139,138,137,136,129,102,101,100,96,92,87,72,70
 ,202,201,200,199,198,197,196,195,194,193,192,191,190,143
 ,240,239,238,237,236,235,232,230,229,223,206,205,204,203
 246,245,244,243,242,241
נזילות 135,131,76,75,56,55,38,26,11,8,7
ניירות-ערך ,46,45,44,43,38,36,28,24,23,21,20,16,12,11,10,8
 ,109,108,107,106,105,104,103,100,97,96,92,91,87,57,52,48,47
 ,174,173,172,171,170,169,132,129,115,114,113,112,111,110
 ,190,188,187,186,185,184,183,182,181,180,179,178,177,175
 ,235,213,203,202,201,199,198,197,196,195,194,193,192,191
 246,241,239,237
נכסים אחרים ,170,169,115,114,113,96,92,48,47,46,45,44,43,29
 ,185,184,183,182,181,180,179,178,177,175,174,173,172,171
 240,236,192,191,190,188,187,186
נכסי סיכון 162,158,154,150,146,125,29,27

ס

סייבר 13

סיכון אשראי ,46,45,44,43,42,41,39,38,29,27,23,22,18,12,8,7
 ,117,116,115,114,100,99,87,59,58,57,54,53,52,51,50,49,48,47
 ,179,178,177,176,175,174,173,172,171,170,169,143,142,125
 233,223,218,189,188,187,186,185,184,183,182,181,180
סיכונים אחרים 38,13
סיכון מוניטין 78,77,38,13,7
סיכון מימון 75
סיכון נזילות 75,38,11,7
סיכון סביבתי 77,7
סיכון ריבית 64,38,26
סיכון שוק 64,38,29,8,7
סיכון תפעולי 125,76,38,29,27,7

ע

עמלות 8, 11, 12, 16, 18, 19, 30, 31, 32, 90, 133, 144, 148, 152, 156,
 160, 164, 165, 166, 167, 168, 211, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 221,
 222, 223, 225, 228, 230, 234, 235, 236, 239
ענפי משק 8, 21, 22, 24, 45, 47, 48, 49, 51, 57

פ

פיקדונות הציבור 12, 21, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 87, 92, 100, 118,
 146, 150, 154, 158, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 190, 191, 192, 194,
 195, 196, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 222, 223, 224, 225, 226,
 230, 231, 237, 238, 241, 242, 245

ר

רווח למניה 90, 99

ש

שווי הוגן 17, 20, 25, 28, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 74, 87, 91, 102, 103, 104,
 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 120, 137, 139, 141, 142, 143,
 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203,
 204, 205, 206, 207, 232

ת

תגמול 119, 122, 246
תיק למסחר 23
תשלום מבוסס מניית 93, 94, 95, 96